

Yangz Swsauj ranznden gou, aen ranzlaeuz caet caengz sang de, hix baenz aen ranzlaeuz famhgyi hwnq ndeu. Hoeng de caeuq gvan de gig vaiq boiqhab gij hong ndaw yienh, gag cek bouhfaenh mauh sang bae. Cek bae sam caengz, cungj mienhcik roek bak lai bingzmij, caeuq ranz gou sonjsaet ca mbouj geijlai. Ndaw yienh caemh gibseiz doiqyienh wngqcingz, bouj hawj cienzhong 16 fanh maenz, caemhcaiq bang ranz de boujbanh soujsuz. Ciuq dangseiz aen cwngcwz cek gij ranz famhgyi hwnq haenx, fanzdwg gag cujduong cek bae, cungj ndaej saek di cienz bangbouj. Ndaw mbanj lij miz geij ranz, cungj gag cek lo.

Lij miz maz vah ndei gangj dem? Cek bae ba. Caenhueng sij mbouj ndaej dangqmaz, dou lijdwg boiqhab ndaw yienh cek bae lo. Doeklaeng, youq gingjih doengjit gveihva lajde, ranz dou youq diegyouq seizneix hwnq aen ranzlaeuz faex iq neix. Ndaw yienh lij bang gou cang baihrog ciengz ranz.

Gou caeux gaengq siengj doeng lo, goenggya hix dwg simndei, hix mbouj yungzheih, ndaej bang hong saenqhwnq lajmbanj deng siedvi di ndeu hix wnggai. Seizneix, ndaw mbanj bienq ndaej baenzneix gyaendei, baenzneix cinghseuq, ndawsim hix angq, roxnyinh miznaj. Seizneix, roen ndaw mbanj rog mbanj ngoenz beiq ngoenz ndei, lij an hwnj daengloh caeuq daeng gingjgvanh, guekgya doiq guh giekdaj sezsih dieg saujsu minzcuз douzngaenz yied daeuj yied lai, bet aen mbanj lienz baenz benq ndeu, baenz le aen gingjih hung ndeu. Yienh lingjdau gangj gvaq, raeuz aeu lumj baujhoh lwgda nei baujhoh ndei gij gingjih Cwngzyangz Bazcai, cienzmienh daezswng gij yienghsienq dieg lijyouz Sanhgyangh, hawj gyoengq beksingq cungj ndaej gwn "haeuxlijyouz", baengh lijyouz baenzfouq.

Cunhbu suhgi raen gou youq rog dajgoeng lai bi, hix dwg vihliux ciuqgoq gou, daemxcengj gou cujcz gyoengq mehmbwk ndaw mbanj hwnjdaeuj guh laeujbakranz.

Ndaej gwn "haeuxlijyouz" le, gij maqmuengh youq ndawsim gou caemrwg haujlai bi neix, youh geng dwk daj ndaw gaiqnamh saetmuengh haenx maj okdaeuj.

Nyaengq baenzngoenz gvaq le, gyanghaemh lumj boux vunzranz nei, dawz geubuh daeuj cwgoemq aen Mbanjduongcuz laep lo, umj de haeuj ndaw rungj. Gou hix siengj ndaej umj. Sazmaj, boux cien lai bi gaxgonq neix, Niengzmeij, boux mehmbwk song bak lai bi gaxgonq neix, hix siengj ndaej umj. Hoeng, neix couhdwg mingh ha!

Miz bi ndeu seizdoeng, doiq lwgcoz guhyouh ndeu rag hingzlij daeujdaengz bouqdiemq gou youq. Dahsau haenx lwgda hoengzfifi, lwgsai youq henz fatheiq huhu, yawj ndaej ok gyoengqde cingq doxndaq.

Banh ndei soujsuz youq diemq le, gou bae cawj haeux hawj gyoengqde. Cawj ndei le, mwh gou dawz youzcas caeuq byaekhaeux hwnj gwnz daiz, song boux de youh doxceng hwnjdaeuj.

Gou riu dwk gangj, ceng gijmaz ceng ha, gou gangj aen goj ndeu hawj sou dingq ba.

Gyoengqde lumjbaenz cij roxnyinh youq dangqnaj vunzrog doxceng dwg mbouj roxsoq, couh sikhaek dingz bak roengzdaeuj.

Miz doiq sai mbwk coz ndeu, lwgsai heuh Cuhlangz, lwgmbwk heuh Niengzmeij. Gyoengqde daj iq couh doxgyaez. Hoeng aenvih deng fungsug gaeuq "lan dauq ranz nax" hanhhaed, bohme hmbouj doengzeiq gyoengqde gietvaen, yienghneix, song vunz couh caeg deuz bae dieg "Cizbwz Gvandung", bae ranz caizcawj Yinz Yiz guhhoiq. Yinz Yiz raen Niengzmeij nienz oi q gyaendei, siengj dued aeu guhyah. Yinz Yiz oetngaenz hawj bouxyak Manz-sungh, song vunz doxyuk, dingh roengz geiq doeg, youq gwnz daiz "gwn noh bakcungq" gaj dai le Cuhlangz. Niengzmeij rox le siengsim yaek dai, gietdingh boizhaemz. De yungh geiq giuj gaj dai

Mehdajcawj Cwngzyangz

程阳厨娘

□ Liu Yenhungz sij Daznaz hoiz

廖献红著 妲娜译

隔壁的杨四嫂家的七层高楼,也成了违建。但她和她男人很快配合县上的工作,对房子超高的部分进行自拆。拆去了三层,总面积六百多平米,和我家损失差不多。县上也及时兑现承诺,支付给人工补助十六万元,并帮她家补办手续。按当时拆违政策,凡是主动拆除的,都会得到一定的补助。寨子里还有好几家,都主动拆了。

还有什么可说的?拆吧。尽管有多么不舍,我们还是配合县上拆了。后来,在景区的统一规划下,我们家在现址建起这栋小木楼。县上还帮我对外立面进行包装。

我早已想通了,公家也是好意,也不容易,能为乡村振兴做点牺牲也是应该的。现在,寨子里变得这么美,这么干净,心里也是高兴的、自豪的。现在,寨子外的道路越来越好,还安上路灯和景观灯,国家对少数民族地区的基础设施建设投入越来越大,八个寨子连成一片,成了一个大景区。县上领导说了,我们要像保护眼睛一样保护好程阳八寨景区,全面提升三江旅游形象,让老百姓都吃上旅游饭。

村部书记见我在外打工多年,也出于对我的照顾,支持我将寨子里的妇女组织起来做百家宴。

吃上旅游饭后,我内心深处沉寂了多年的希望,又以前乎强大的方式从失望的土地里长了出来。

忙碌一天后,夜色像一个家人,为侗寨脱去了热闹的外表,给了她或他一个怀抱。我也想要一个怀抱。一千多年前的萨玛,两百多年前的娘美,也想要一个怀抱。可是,这就是命啊!

有一年冬天,一对小情侣拖着行李下榻我的民宿。女子眼睛红红的,男子气呼呼的,显然是在吵架。

办好住宿后,我给他们做饭去。做好后,我把油茶和饭菜端上桌时,他俩又吵了起来。

我笑着说,吵什么吵啊,我给你们讲一个故事吧。

他们似乎才觉得当着外人的面吵架是不礼貌的,顿时住了口。

有一对青年男女,男的叫珠郎,女的叫娘美。他们从小相亲相爱。但由于受到“女还舅门”的旧俗制约,父母不同意他们的婚姻,于是俩人私奔“七百贯洞”,给财主银宜当长工。银宜见娘美年轻漂亮,欲夺为妻。银宜买通乡老蛮松在“吃枪尖肉”的款会上杀害了珠郎。娘美知道后悲痛欲绝,决定复仇。她巧施计杀了银宜,背着珠郎的尸骨,顺着两人当初逃婚的山路,一路哭着回到家,亲手将珠郎的遗骨安葬在朵帕寨旁,让自己时时伴随着他。后来,有作家编写成侗戏《珠郎与娘美》。

茫茫人海中,相遇、相爱、相守,多么不易啊,所谓良辰美景奈何天,不好好珍惜,吵什么吵呢?我自言自语,已然忘记了这对小情侣的存在。

不知道男孩说了句什么,女孩扑哧一声笑了。

我给他们俩各盛了一碗油茶,他俩没看到隐藏在雾气中的我,眼里早已噙满泪水。

关于发生在侗寨的故事,有的,我说给游客听,有的,我藏进心里。比如我的求安。岁月碾过,伤口弥合。伤痛化作心底最深处沉睡的泥沙,是侗寨这片土地赋予了我的秉性。坚韧、沉默、粗砺和忍受,动不动把伤痛挂在嘴上,除了肤浅,毫无意义啊。

稻香果熟相见,一生相恋;鱼肥螺美相知,一生相思;山歌茶艺相恋,一生相伴;山清水秀相惜,一生相忆……

每次听这首《相思风雨桥》,我都有泪涌出。

田美说到这,锅内热气腾腾,在热油的滋润下,肥瘦相间的酸肉和包裹其上的糯米粒发出“刺啦刺啦”的声音,厨房内顿时香气扑鼻。出锅前,撒上一把青蒜叶和辣椒片,与酸肉再次翻炒,金黄色的酸肉点缀着翠绿的青蒜和鲜红的辣椒,味蕾就这样被悄悄勾起。

我吞了吞口水,站了起来,看田美接着烹酸鱼。她先把酸鱼从鱼肚处剖开,仅背脊处相连,锅里热油慢慢浸渍,待两面被煎得金黄香脆后,再整条装盘,快刀切片,按照既有的形状码放整齐,不需要任何配料,保持着最原始的侗家味道。这味道,简直是人间至味。

(4)

Yinz Yiz, aemq goet Cuhlangz, swnh diuz roenbya song boux codaeuz buetdeuz okdaeuj haenx, daejnga nga dauqma daengz ranz, caen fwngz cangq goet Cuhlangz coq henz Mbanjdojba, hawj swheij seizseiz buenx de. Doeklaeng, miz cozgyah bien baenz cit heiq 《Cuhlangz Caeuq Niengzmeij》.

Youq lajmbwn vunz lai vunz daih ndawde, ndaej doxbungz、doxndiep、doxsouj, geijlai mbouj yungzheih ha, sojgangj seizndei gingj gyaeu hix fouz sim bae yawj, mbouj roxnyinh sim angq, mbouj ndeindei insik, doxceng gijmaz ne?

Gou gag gangj gag naeuz, gaengq lumz doiq guhyouh iq neix youq gizneix.

Mbouj rox lwgsai gangj le coenzvah gijmaz, lwgmbwk bwtswt sing ndeu riu hwnjdaeuj.

Gou daek vanj cazyouh ndeu hawj songde, song boux de yawj mbouj raen, aen da ndoj youq ndaw heiqmok gou neix, caeux aeng rim raemxda.

Gij goj gvendaengz fatseng youq Mbanjduongcai neix, miz mbangj gou gangj hawj bouxhek dingq, miz mbangj gou yo youq ndawsim. Beijlumj Giuzanh gou. Ndwenggoenz gvaqbae, baksieng hobndei. Dawz siengsim bienqbaenz gij namhsa caem youq ndawsim ceiq laeg haenx, neix dwg benq dieg Mbanjduongcuz hawj gou miz gij singq neix. Gengnyangq、caemdingh、cocat caeuq nyaenxsouh, doenghdi couh dawz sieng in venj youq gwnz bak, cawzliux dungxfouz mbouj miz saek di eiqsei ha.

Haeux rang mak cug doxraen, ciuhvunz doxlien; Bya biz sae ndei doxrox, seiqvunz doxngex; Eu fwen guhcaz doxlien, doxbuenx baenz ciuh; Bya heu raemx saw doxgyaez, baenzseiq doxniemh……

Moix baez dingq souj 《Doxngex Giuz-fwnrumz》neix, raemxda gou cungj conh okdaeuj.

Denzmeij gangj daengz neix, heiqndat ndaw rek fwingeungeu, youq ndaw youz ndatfoedfoed haenx, ndaek nohsoemj cing biz doxgek caeuq gij haeuxcid duk youq gwnzde haenx, fat ok gij sing "byoeyoebbyoeb", ndaw ranz dajcawj sawqmwh heiqhom coemj ndaeng. Aeu noh ok rek gaxgonq, vanq gaem mbawho heu caeuq geij dip lwgmanh hoengz haeujbae, caiq caeuq nohsoemj cauj baez ndeu, dwk di mbawho heuyayau caeuq lwgmanh hoengzfwdfwd coq gwnz nohsoemj henjgim neix bae, yawj daengz neix, couh rox ngah dwk myaizrih daemdin.

Gou ndwnj gaemz myaiz le, ndwn hwnjdaeuj, yawj Denzmeij cawj byasoemj. De buq dungx duzbya gonq, cij ce baihlaeng duzbya doxlien, hawj youz ndat ndaw rek menhmenh cimq iep, caj song mienh cien ndaej henjrwgrwg le, caiq baenzduz cang haeuj ndaw buenz, aeu cax ronq baenz gaiq, ciuq gij yienghcej duzbya cuengq caezcingj, mbouj yungh gijmaz boiqliuh, baujcz feihdauh ranz Duncuz bonj miz haenx. Gij feihdauh neix, dwg gij feihdauh ceiq ndeigwn ndawbiengz.